

Zadeva C-703/22

**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča**

Datum vložitve:

16. november 2022

Predložitveno sodišče:

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Nizozemska)

Datum predložitvene odločbe:

16. november 2022

Pritožnik:

WU

Nasprotna stranka v pritožbenem postopku:

Directie van het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (CBR)

Predmet postopka v glavni stvari

Postopek v glavni stvari se nanaša na spor med WU in Directie van het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (direkcija centralnega urada za izdajo vozniških dovoljenj, v nadaljevanju: CBR) glede tega, da je CBR WU zavrnil priznanje vozniškega dovoljenja za kategoriji C in CE (tovorna vozila in avtobusi) na Nizozemskem.

Predmet in pravna podlaga predloga za sprejetje predhodne odločbe

Ta predlog na podlagi člena 267 PDEU se nanaša na vprašanje, ali je mogoče – če se ugotovi, da je zadevna oseba dejansko sposobna voziti tovorno vozilo – uporabiti izjemo od minimalnega standarda, s katerim se za to kategorijo vozil zahteva horizont pri vidnem polju 160 stopinj.

Vprašanja za predhodno odločanje

1. Ali je treba točko 6.4 Priloge III k Direktivi 2006/126/ES, natančneje standard, da znaša horizont pri vidnem polju z obema očesoma vsaj 160 stopinj, glede na načelo sorazmernosti razlagati tako, da lahko ta standard izpolnjuje tudi oseba, ki z medicinskega vidika tega standarda ne izpolnjuje, vendar je po mnenju različnih medicinskih strokovnjakov dejansko sposobna za vožnjo težkega tovornega vozila?

2. Če je odgovor na to vprašanje nikalen: ali je mogoče v okviru Direktive o vozniških dovoljenjih sorazmernost presojsati v posamičnem primeru, čeprav standard iz točke 6.4 Priloge III k Direktivi 2006/126/ES za take primere ne določa možnosti izjeme?

2. Če je odgovor pritrdilen: katere okoliščine so lahko pomembne pri presoji, ali je v konkretnem primeru mogoče odstopiti od standarda o vidnem polju iz točke 6.4 Priloge III k Direktivi 2006/126/ES?

Navedene določbe prava Unije

Točka 6.4 Priloge III k Direktivi 2006/126/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o vozniških dovoljenjih (v nadaljevanju: Direktiva o vozniških dovoljenjih) in člen 15 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah

Navedene določbe nacionalnega prava

Točka 3.3 in 3.4(b) priloge k Regeling eisen geschiktheid 2000 (uredba iz leta 2000 o zahtevah glede zdravstvene sposobnosti)

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka v glavni stvari

- 1 WU je 11. julija 2007 pridobil vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorij C in CE, nato pa je več kot deset let delal kot poklicni voznik. Brez težav in brez škodnih primerov je s tovornim vozilom prevozil več kot milijon kilometrov v državi in v tujini. Leta 2016 je zaprosil za podaljšanje vozniškega dovoljenja za vožnjo tovornih vozil, za kar je moral pri CBR zaprositi za „potrdilo o sposobnosti“. S tem potrdilom je mogoče dokazati, da je prosilec psihično in fizično sposoben za vožnjo motornih vozil.
- 2 Ko je bil star eno leto, je bil WU je bil žrtev nesreče, ob kateri je utrpel zlom lobanjskega dna. Zato trpi za „hemianopsijo“, kar pomeni, da ima omejeno horizontalno vidno polje. WU zato ne izpolnjuje minimalnega standarda iz točke 3.3(b) priloge k uredbi iz leta 2000 o zahtevah glede zdravstvene sposobnosti, kar zadeva horizont vidnega polja z obema očesoma 160 stopinj. S to določbo je bila v nizozemsko pravo prenesena točka 6.4 Priloge III k Direktivi o vozniških dovoljenjih, ki vsebuje enak minimalni standard. Zaradi tega je CBR kljub

pozitivnemu mnenju dveh oftalmologov zavrnil izdajo zahtevanega potrdila. Ni jasno, ali je bil CBR z očesno okvaro WU seznanjen že, ko je WU leta 2007 pridobil vozniško dovoljenje.

- 3 WU je zoper zavrnilno odločbo vložil ugovor. CBR je ta ugovor zavrnil kot neutemeljen. WU je nato zoper to odločbo vložil tožbo pri Rechtbank Rotterdam (sodišče v Rotterdamu, Nizozemska). Ta tožba je bila zavrnjena, nakar je WU vložil pritožbo pri Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (oddelek za upravne spore pri državnem svetu, Nizozemska, v nadaljevanju: državni svet). Tudi ta pritožba je bila zavrnjena.
- 4 Medtem, ko je bila ta pritožba še v postopku obravnave, je WU pri CBR vložil drugo prošnjo, tokrat za izdajo vozniškega dovoljenja, geografsko omejenega na Nizozemsko. CBR je kljub tretjemu pozitivnemu mnenju oftalmologa njegovo prošnjo zavrnil z obrazložitvijo, da ne izpolnjuje minimalnega standarda vidnega polja 160 stopinj. Ob tem je bilo pojasnjeno, da se WU ne more sklicevati na točko 3.4(b) priloge k uredbi iz leta 2000 o zahtevah glede zdravstvene sposobnosti. V skladu s to določbo je mogoče po vsaj trimesečnem obdobju prilagoditve na podlagi pozitivnega mnenja oftalmologa odločiti, da je poklicni voznik, ki že ima eno ali več vozniških dovoljenj za tovorna vozila in avtobuse in ki nenadoma izgubi vid na enem očesu, sposoben za pridobitev vozniškega dovoljenja, geografsko omejenega na Nizozemsko. Vendar WU ni slep na eno oko, ampak na obeh očesih nima polovice vidnega polja (homohemianopsija).
- 5 CBR je tudi tokrat zavrnil ugovor WU kot neutemeljen, Rechtbank Rotterdam (sodišče v Rotterdamu) pa je zavrnilo njegovo tožbo, vloženo zoper to odločbo. WU je ponovno vložil pritožbo pri Raad van State (državni svet), ki je odločil, da bo Sodišču predložil zgoraj navedena vprašanja za predhodno odločanje.

Bistvene trditve strank v postopku v glavni stvari

- 6 Po mnenju CBR se za položaj WU ne uporablja točka 3.4(b) priloge k uredbi iz leta 2000 o zahtevah glede zdravstvene sposobnosti. Zavezujoča narava te določbe naj ne bi omogočala upoštevanja posamičnih interesov WU.
- 7 WU trdi, da je vsekakor upravičen do potrdila o sposobnosti. Medtem naj bi bil s tremi mnenji različnih zdravnikov ocenjen za sposobnega za vožnjo tovornih vozil. Sicer ima res okvaro vidnega polja, vendar naj bi imel to okvaro že od zelo zgodnje starosti in naj bi jo v celoti kompenziral z načinom gledanja in premikanjem glave. WU je v pritožbenem postopku še enkrat podkrepil to stališče, tokrat z mnenjem nevropsihologa. V njem je v bistvu navedeno, da naj bi način gledanja WU tako dober, da lahko, kar zadeva vid, normalno funkcionira. WU meni, da ni v nasprotju s ciljem ureditve, da sme oseba, ki ima okvaro vida, katere vid pa je vendarle sprejemljiv, voziti motorno vozilo kategorij C in CE. Pri njem naj bi šlo za tak položaj. Po mnenju WU to upravičuje uporabo izjeme, kakršna je uporabljena tudi v primeru izgube vida na enem očesu, iz točke 3.4(b) priloge k uredbi iz leta 2000 o zahtevah glede zdravstvene sposobnosti. Njegovo

okvaro naj bi bilo treba obravnavati enako. CBR naj bi moral v nasprotju s tem, kar je razsodilo rechtbank (sodišče), slediti pozitivnim mnenjem različnih zdravnikov.

Kratka predstavitev obrazložitve predloga

- 8 Raad van State (državni svet) najprej poudarja, da se je seznanil s sodbo Sodišča glede točke 6.4 Priloge III k Direktivi o voznških dovoljenjih, in sicer s sodbo z dne 22. maja 2014, Glatzel (C-356/12, EU:C:2014:350). Sodišče je v tej sodbi potrdilo veljavnost minimalnega standarda glede horizonta pri vidnem polju iz navedene točke 6.4. Raad van State (državni svet) prav tako izhaja iz tega, da je ta določba veljavna. Vendar dvomi o pravilni razlagi oziroma uporabi tega minimalnega standarda v obravnavani zadevi. Na vprašanja, o katerih v zvezi s tem dvomi, v navedeni sodbi ni odgovora.
- 9 Ni sporno, da WU z medicinskega vidika ne izpolnjuje minimalnega standarda, da znaša horizont pri vidnem polju z obema očesoma vsaj 160 stopinj, v smislu točke 6.4 Priloge III k Direktivi o voznških dovoljenjih. Vendar so trije različni zdravniki – vsak v svojem zdravniškem mnenju – sklenili, da je kljub svoji okvari sposoben voziti vozila kategorij C in CE. Poleg tega je WU že deset let poklicni voznik in je brez kakršnih koli težav s tovornim vozilom prevozil več kot milijon kilometrov. Varnost v cestnem prometu torej ni ogrožena. Zato se Raad van State (državni svet) sprašuje, ali WU vendarle ni mogoče šteti za sposobnega za vožnjo.
- 10 Točka 6.4 Priloge III k Direktivi o voznških dovoljenjih temelji na poročilu Eyesight Working Group iz maja 2005. Iz tega poročila je razvidno, da oseba, ki z medicinskega vidika ne izpolnjuje standarda glede horizonta pri vidnem polju z obema očesoma vsaj 160 stopinj, praviloma ni sposobna voziti vozil kategorij C in CE. Vendar je v poročilu navedeno tudi, da se lahko s podrobnejšim pregledom izkaže, da lahko oseba s hemianopsijo v konkretnem primeru omejitve kompenzira in jo je treba šteti za sposobno za vožnjo.
- 11 Raad van State (državni svet) se sprašuje, ali je točko 6.4 Priloge III k Direktivi o voznških dovoljenjih mogoče razlagati tako, da lahko oseba, ki z medicinskega vidika ne izpolnjuje standarda, vendar je po mnenju več medicinskih strokovnjakov zaradi kompenzacije okvare dejansko sposobna za vožnjo, izpolnjuje ta minimalni standard. V zvezi s tem se zdi Raad van State (državni svet) pomembno, da taka razlaga z vidika načela sorazmernosti ne vpliva na cilj Direktive o voznških dovoljenjih, da se zagotovi varnost v cestnem prometu.
- 12 Če točke 6.4 Priloge III k Direktivi o voznških dovoljenjih ni mogoče razlagati na ta način, se nato postavlja vprašanje, ali je glede na poročilo Eyesight Working Group in sklep, ki ga je iz njega izpeljal Raad van State (državni svet), v obravnavani zadevi mogoče uporabiti načelo sorazmernosti. Povedano drugače: postavlja se vprašanje, ali v položaju, v katerem oseba, ki z medicinskega vidika ne izpolnjuje standarda glede horizonta pri vidnem polju z obema očesoma, vendar je po mnenju medicinskih strokovnjakov sposobna za vožnjo tovornega

vozila, ob sprejetju odločitve o podalšanju vozniškega dovoljenja obstaja možnost presoje v smislu sorazmernosti, čeprav standard iz točke 6.4 Priloge III k Direktivi o vozniških dovoljenjih ne določa možnosti izjeme. Raad van State (državni svet) si lahko predstavlja, da je lahko pri presoji sorazmernosti v obravnavani zadevi poleg ugotovitev strokovnjakov o sposobnosti prosilca za vožnjo pomembno, da se je pred tem pokazalo, da lahko zadevna oseba varno vozi. Prav tako je lahko pomembno, da se vozniško dovoljenje uporablja pri opravljanju poklica, saj člen 15 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah določa, da ima vsakdo pravico do dela in do opravljanja svobodno izbranega ali sprejetega poklica.

DELOVNI DOKUMENT